

BIULETYN INFORMACYJNY OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ W KRAKOWIE

FARMACJA KRAKOWSKA

ROK X / nr 4 / 2007

*Z okazji Nowego Roku
wszystkim Czytelnikom „Farmacji Krakowskiej”
najserdeczniejsze życzenia
pomyślności w życiu osobistym, sukcesów w pracy
składa
Okręgowa Rada Aptekarska wraz z pracownikami biura OIA*

Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Aptekarskiej
w Krakowie

Farmacja
Krakowska

Kwartalnik, rok X / nr 4 / 2007

Wydawca:

© Okręgowa Izba Aptekarska w Krakowie
ul. Kobierzyńska 98/68, 30-382 Kraków
tel. 264-25-14, 264-25-53, 264-25-54, fax 264-25-09
<http://www.oia.krakow.pl>
e-mail: biuro@oia.krakow.pl

Redaguje kolegium w składzie:

mgr farm. Barbara Sanowska – redaktor naczelna
mgr farm. Piotr Józwiakowski – prezes OIA
mgr farm. Maciej Bilek
mgr farm. Iwona Dymarczyk
Maciej Kołaczkowski
Jadwiga Wojdyła

Realizacja wydawnictwa:

Studio Grafiki Reklamowej „Hector”
30-074 Kraków, ul. Kazimierza Wielkiego 1/15
tel. 601 40-65-39
e-mail: ll@gk.pl

Skład, łamanie: Leszek Liskiewicz

Projekt okładki: Atilla Leszek Jamrozik

Fotografia: Adam Olszowski

Na okładce obraz Piotra Stachiewicza „Hygiea”,
będący własnością Muzeum Farmacji w Krakowie, ul. Floriańska 25

Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów i zastrzega sobie prawo do skrótu,
nie odpowiada za treść ogłoszeń.

ISSN 1505-8166

Nakład: 2500 egzemplarzy

SPIS TREŚCI

Od redakcji	4
Informacje bieżące	5
Kalendarium	6
Sprawozdawczo-wyborczy zjazd delegatów OIA w Krakowie	7
Informacje Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie	26
Wykaz obowiązujących aktów prawnych	28
Prawnik radzi	29
Kalendarz	31
Apteki Małopolski	32
Z dawnej apteki	41

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Oddajemy do Państwa rąk pierwszy Biuletyn po wyborach na V kadencję władz OIA. W pierwszych słowach pragnę podziękować wszystkim tym, którzy ponownie obdarzyli mnie swoim zaufaniem i na kolejne 4 lata powierzyli funkcję prezesa. Chcę zapewnić, że tak jak do tej pory będę się starał wypełniać swoje zadania solidnie, starannie i sumiennie. Będę również reprezentował interesy i stanowisko wszystkich członków Izby, zgodnie z celami i zadaniami wytyczonymi przez Okręgowy Zjazd Aptekarzy i Okręgową Radę Aptekarską.

Działania Rady zawsze muszą zamykać się w ramach istniejącego prawa, dlatego też niejednokrotnie znajdujemy się w sytuacjach patowych. Zawsze jednak staraliśmy się i nadal będziemy się starać wszystkimi możliwymi środkami dążyć do rozwiązania nurtujących nasze środowisko problemów.

Najważniejszą i podstawową wykładnią prawną, w oparciu o którą realizujemy nasze działania, są ustawy o izbach aptekarskich i prawo farmaceutyczne. Tak jak do tej pory będziemy w miarę możliwości opiniować wszystkie projekty aktów normatywnych dotyczące naszego środowiska. Przede wszystkim będziemy dążyli do wznowienia prac nad ustawą o zawodzie farmaceuty, tak aby w zadowalającej nas formie weszła w życie.

Sytuacja finansowa aptek jest bardzo zróżnicowana i z roku na rok różnica ta się powiększa. Wiąże się to m.in. z nadmierną liczbą aptek i ich rozmieszczeniem, wysokimi kosztami ich utrzymania, a także tzw. wojnami cenowymi prowadzonymi głównie przez sieci aptek, które coraz częściej przejmują słabe apteki prywatne. Na zmniejszenie obrotów w aptekach wpływ miały również zmiany list refundacyjnych oraz obniżki cen urzędowych i zmiany limitów. Niestety, słaba pozycja ekonomiczna aptek odbija się na merytorycznej jakości świadczonych usług farmaceutycznych.

Chcemy, by nasze środowisko było dobrze postrzegane i dostrzegane w sferach rządzących. Trudno jednak tego dokonać, gdy nie szanujemy samych siebie. Patrzenie na świat jedynie przez pryzmat okienka swojej apteki i nie dostrzeganie niczego poza jej witryną, nie polepszy naszej sytuacji ani opinii o nas.

Kończąc, życzę Państwu i sobie, aby w Nowym Roku nasze – dziś kompletnie nieskonsolidowane – środowisko, nie umiejące współdziałać między sobą, zaistniało na zewnątrz jako jedność.

Kraków, 2 stycznia 2008 r.

*Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej
mgr farm. Piotr Józwiakowski*

INFORMACJE BIEŻĄCE

Okręgowa Izba Aptekarska w Krakowie

ul. Kobierzyńska 98/68, 30-382 Kraków

tel. 264-25-13, 264-25-14, 264-25-53, 264-25-54, fax 264-25-09

Nr konta: 36 1020 2892 0000 5702 0016 1745

Biuro w Krakowie czynne:

w poniedziałki od godz. 9⁰⁰ do 17⁰⁰

od wtorku do piątku od godz. 9⁰⁰ do 15³⁰

Prezes

mgr farm. Piotr Józwiakowski pełni dyżury:

w poniedziałki od godz. 12⁰⁰ do 17⁰⁰, w czwartki i piątki od godz. 12⁰⁰ do 14⁰⁰

Kierownik biura

Jadwiga Wojdyła

Radca prawny OIA

mgr Janusz Brol dyżuruje w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do 17⁰⁰

Wysokość składek członkowskich:

- Kierownicy aptek ogólnodostępnych i hurtowni farmaceutycznych: 65 zł
- Inne osoby pełniące kierownicze funkcje na stanowiskach związanych z wykonywaniem zawodu farmaceuty oraz kierownicy aptek szpitalnych i zakładowych: 35 zł
- Pozostali członkowie Izby (w tym pracujący emeryci i renciści): 20 zł
- Emeryci i renciści niepracujący: 5 zł

KALENDARIUM

- 17-20.10.2007 r. - III Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Farmaceutów
- 25.10.2007 r. - posiedzenie ORA
- 4-6.11.2007 r. - Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Farmaceutów „Opieka Farmaceutyczna”
- 12.11.2007 r. - Egzamin specjalizacyjny pierwszego stopnia w zakresie farmacji aptecznej – mgr Witold Jucha
- 22.11.2007 r. - Konferencja naukowo-szkoleniowa farmaceutów: „Przeziębienie i grypa - rola farmaceuty”, „Najnowsze zmiany legislacyjne warunkujące działanie rynku farmaceutycznego” - Kraków
- 4.12.2007 r. - posiedzenie ORA
- 7-9.12.2007 r. - sprawozdawczo-wyborczy zjazd aptekarzy OIA w Krakowie, w Wysowej
- 11.12.2007 r. - posiedzenie prezydium NRA
- 12.12.2007 r. - wręczenie odznak „Zasłużony dla Ochrony Zdrowia” w Muzeum Jana Pawła II w Warszawie
- posiedzenie NRA

SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZY ZJAZD DELEGATÓW OIA W KRAKOWIE

W dniach 7-9 grudnia 2007 roku w Wysowej odbył się sprawozdawczo-wyborczy Zjazd Delegatów Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie. Celem zjazdu było podsumowanie pracy organów OIA IV kadencji i wybór nowych władz na kolejną V kadencję.

Zjazd otworzył prezes OIA mgr farm. Piotr Józwiakowski witając przybyłych delegatów. Skrót z jego wystąpienia zamieszczamy w biuletynie, całość dostępna jest na stronach internetowych Izby.

W pierwszym dniu, na początku obrad wybrano władze zjazdu: przewodniczącego zjazdu: mgr farm. Joannę Machalską, zastępcę dr farm. Leokadię Danek oraz sekretarzy: mgr farm. Marię Baś, mgr farm. Elżbietę Perek

Delegaci pozytywnie ocenili także pracę ustępujących władz Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie, zatwierdzili przedłożone im sprawozdania oraz udzieliли absolutorium.

Drugi dzień poświęcony był wyborom władz Izby na V kadencję. W tajnym głosowaniu wybrano: prezesa ORA, rzecznika odpowiedzialności zawodowej i jego zastępców, Okręgową Komisję Rewizyjną, Okręgowy Sąd Aptekarski, i delegatów na Krajowy Zjazd Aptekarzy. Szczegóły zawierają uchwały zjazdu, które znajdują się na kolejnych stronach biuletynu.

fot. mgr farm. Jakub Tokarz

Sprawozdanie prezesa OIA

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy!

Minęły cztery lata odkąd obdarzyliście mnie zaufaniem i powierzyli zaszczytną funkcję prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie. Nadszedł czas, aby rozliczyć się z powierzonych mi obowiązków i zdać sprawozdanie. Nałożone na mnie zadania starałem się wykonywać najlepiej jak potrafię, sumiennie i starannie. Wiem, że nie zawsze wszystkie moje posunięcia spotykały się z akceptacją całego środowiska, ale to wiele mnie nauczyło i pozwoliło wyciągać właściwe, jak oceniam, wnioski.

Cztery lata pracy na stanowisku prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej pozwoliły mi dostrzec, że trudno jest wytyczyć jednoznaczny kierunek działań, które byłyby słuszne dla całej społeczności aptekarskiej. W sytuacji kiedy pozycja ekonomiczna aptek spada, a jedynym zadaniem, jakie ma spełnić aptekarz, jest zapewnienie jej środków na bieżące funkcjonowanie, prestiż naszego zawodu ulega degradacji. Stajemy się sklepikarzami, a nie aptekarzami niosącymi pomoc i ulgę w cierpieniach, służącymi radą i pomocą. Niestety, z powodu ostrej konkurencji związanej z ekonomią aptek, normy etyczne schodzą na dalszy plan. Jako samorząd sprawujący pieczę nad wykonywaniem zawodu nie możemy na to pozwolić. Niezdrowa konkurencja pomiędzy aptekami pogłębia się, a przodują w tym apteki sieciowe. Konieczne jest podjęcie działań zapobiegawczych. O ile zależy nam na przywróceniu dawnej pozycji w hierarchii społecznej, musimy o to zadbać i na to zapracować. To zadanie należy i zależy jedynie od nas samych.

Od momentu kiedy obejmowałem stanowisko prezesa liczebny stan naszej Izby powiększył się o blisko 300 osób i obecnie wynosi 2480 farmaceutów. Zauważamy ogromną migrację farmaceutów. Co roku z listy naszych członków skreśla się ok. 60 osób, przenoszących się na teren innych województw (...). Przez cały okres kadencji wydaliśmy ok. 130 zaświadczeń o posiadaniu prawa wykonywania zawodu dla osób, które wyjeżdżały do pracy za granicą.

Pierwszy rok kadencji to rok wielu zmian. Polska przystąpiła do Unii Europejskiej, a to nałożyło na nas obowiązek przystosowania się do wymogów prawa unijnego. Dotyczyło to m.in. zmian w systemie kształcenia studentów Wydziału Farmacji.

(...) Wprowadzono też rozporządzenie w zakresie kształcenia ciągłego farmaceutów, którego realizację Rada postawiła sobie za jeden z celów głównych.

Mimo że początkowo brak było uregulowań prawnych, dzięki przychyłności pani prof. Barbary Filipek – udało nam się rozpocząć szkolenia, które pozwalają podnosić Państwu swoje kwalifikacje zawodowe. Dotychczas były 83 szkolenia i wielu farmaceutów przekroczyło już magiczną liczbę 100 punktów.

(...) Jako pierwsi w Polsce uruchomiliśmy internetowy system edukacji dla farmaceutów. Początkowo był on dostępny jedynie dla członków naszej Izby, ale później został rozszerzony dla pozostałych Izb.

W czasie czteroletniej kadencji wielokrotnie zajmowaliśmy się opiniowaniem wielu projektów aktów wykonawczych do tych ustaw. Opiniowaliśmy m.in. dostosowanie prawa farmaceutycznego do dyrektyw Unii Europejskiej. Niektóre z naszych uwag zostały przyjęte i zaowocowało to tym, że np. istniejące apteki typu B nie będą musiały dostosowywać swoich lokali do nowych wymogów i w oparciu o aktualne zezwolenie mogą prowadzić swoją działalność do czasu jego wygaśnięcia. Opiniowaliśmy też zmianę rozporządzenia w sprawie ciągłych szkoleń, gdzie szereg naszych poprawek w efekcie naniesiono. Nie udało się niestety doprowadzić do wprowadzenia ustawy o zawodzie farmaceuty, bo ta, która została nam przedstawiona do zaopiniowania, wymagała naniesienia ogromnej ilości zmian. Rozwiązanie parlamentu sprawiło, że projekt tej ustawy trafił do kosza i cały proces trzeba będzie rozpocząć od nowa.

(...) W mijającym roku podjęliśmy się organizacji Międzynarodowej Konferencji pn. „Opieka farmaceutyczna”. Przedsięwzięcie ogromne, a jego organizacja kosztowała nam wielu nerwów i nieprzespanych nocy. Warto jednak było!

Jak już kiedyś wspomniałem, szansę dla nas upatruję w opiece farmaceutycznej. Trzeba pozyskać pacjenta nie gratisową tabliczką czekolady, ale fachowością. Trzeba mu dowieść, że wydany lek na pewno mu pomoże i ulży w cierpieniu, a aptekarz jest tą osobą, która zaraz po lekarzu czuwa nad tym, by proces jego leczenia był prawidłowy. Aby zapewnić aptekom możliwość sprawowania pełnej opieki farmaceutycznej potrzebne są regulacje w zakresie geografii aptek, stałych cen urzędowych za leki refundowane i ograniczenia nierzetelnej reklamy.

Niewątpliwym atutem tej konferencji było pozyskanie światowej sławy prelegentów z USA, Holandii, Anglii, Szkocji i Australii. Zaskoczył mnie jedynie fakt, że organizowana w Krakowie tak duża impreza zgromadziła bardzo niewielką stosunkowo liczbę członków naszej Izby, a cieszyła się szerokim zainteresowaniem ze strony farmaceutów z innych odległych miast.

Na drodze naszej działalności samorządowej i zawodowej spotykamy coraz więcej krytyki, która w moim przekonaniu jest nieuzasadniona. Oczekiwania naszego środowiska często rozmiągają się z obowiązującym porządkiem prawnym, a w przypadku niektórych członków naszego samorządu są niewspółmierne do naszych możliwości. Pomimo wielu przeciwności i tak uważam, że nasza praca w wielu przypadkach przyniosła pożądane i wymierne efekty. Pragnę podziękować wszystkim tym, którzy w ciągu mojej czteroletniej kadencji wspierali mnie, pomagali w podejmowaniu decyzji i byli niemalże na każde zawołanie. Wszystkim, którzy niejednokrotnie poświęcali swój prywatny czas dla pracy w samorządzie, serdecznie dziękuję.

*Fragmety sprawozdania prezesa Piotra Józwiakowskiego złożonego delegatom
OIA na Sprawozdawczo-Wyborczym Zjeździe Aptekarzy w Wysowej
(skrótly pochodzą od redakcji)*

Uchwały Okręgowego Zjazdu Aptekarzy z 7-8 grudnia 2007 r.

UCHWAŁA Nr 1/V/07 w sprawie uchwalenia Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy

Na podstawie art. 27 pkt 4 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 4 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się, co następuje:

§ 1

Okręgowy Zjazd Aptekarski w Krakowie uchwała Regulamin Okręgowego Zjazdu Aptekarzy.

§ 2

Treść Regulaminu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 2/V/07
w sprawie uchwalenia Porządku Obrad
Sprawozdawczo-Wyborczego Zjazdu Aptekarzy OIA w Krakowie

Na podstawie art. 27 pkt 4 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich

(Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 4 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się, co następuje:

§ 1

Okręgowy Zjazd Aptekarski w Krakowie uchwała Porządek Obrad Sprawozdawczo-Wyborczego Zjazdu Aptekarzy OIA w Krakowie.

§ 2

Treść Porządku Obrad stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 3/V/07
w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Okręgowej Rady Aptekarskiej,
Okręgowej Komisji Rewizyjnej,
Okręgowego Sądu Aptekarskiego,
Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

Działając na zasadzie art. 27 pkt 3 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 3 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

Okręgowy Zjazd Aptekarzy przyjmuje i zatwierdza sprawozdania z działalności w roku 2006/2007:

Okręgowej Rady Aptekarskiej
Okręgowej Komisji Rewizyjnej
Okręgowego Sądu Aptekarskiego
Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 4/V/07
w sprawie udzielenia absolutorium organom
Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 3 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

Okręgowy Zjazd Aptekarzy udziela absolutorium za działalność w roku 2006/2007 następującym organom OIA w Krakowie:

Okręgowej Radzie Aptekarskiej
Okręgowej Komisji Rewizyjnej
Okręgowemu Sądowi Aptekarskiemu
Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej

§ 2

Okręgowy Zjazd Aptekarzy udziela absolutorium za działalność w latach 2003 - 2007 ustępującym, niżej wymienionym organom OIA w Krakowie:

Okręgowej Radzie Aptekarskiej
Okręgowej Komisji Rewizyjnej
Okręgowemu Sądowi Aptekarskiemu
Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 5/V/07
w sprawie uchwalenia budżetu i gospodarki finansowej Izby

Działając na zasadzie art. 27 pkt 2 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 2 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

Okręgowy Zjazd Aptekarzy uchwała i przyjmuje budżet i zasady gospodarki finansowej Izby na rok 2007/2008, zgodnie z przedstawionym preliminarzem.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 6 /V/07
w sprawie wyboru Prezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku z § 10 ust. 1 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie wybrał prezesem Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie mgr. farm. Piotra Józwiakowskiego.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 7 /V/07

w sprawie wyboru Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku § 10 ust. 1 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie Okręgowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej w Krakowie został mgr farm. Jerzy Zaczek.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 8 /V/07

w sprawie wyboru członków Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku § 10 ust. 2 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie wybrał Okręgową Radę Aptekarską w Krakowie.

Lista członków Okręgowej Rady Aptekarskiej stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 9 /V/07
w sprawie powołania Koła Farmaceutów Seniorów
przy Okręgowej Izbie Aptekarskiej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 1 i § 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 pkt 1 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

1. Powołuje się Koło Farmaceutów Seniorów przy Okręgowej Izbie Aptekarskiej w Krakowie.
2. Wykonanie uchwały powierza się Okręgowej Radzie Aptekarskiej.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 10 /V/07

w sprawie wyboru Zastępców Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku z § 10 ust. 2 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie wybrał Zastępców Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Krakowie, w osobach:

mgr farm. Maria HAJDON-CHEŁMIŃSKA
mgr farm. Barbara ZAKRZEWSKA
mgr farm. Maria JANKOWSKA

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 11 /V/07
w sprawie wyboru Okręgowego Sądu Aptekarskiego w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku § 10 ust. 2 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie wybrał Okręgowy Sąd Aptekarski w Krakowie, w osobach:

mgr farm. JEKOT Barbara
mgr farm. KUDRZYCKI Marcin
mgr farm. BARTOCHOWSKA Grażyna
mgr farm. LECH Maryla
mgr farm. WERESZCZYŃSKA-PAŁYS Maria
mgr farm. POLAK Marta
mgr farm. WŁODARCZYK Anna

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 12 /V/07
w sprawie wyboru delegatów na Krajowy Zjazd Aptekarzy

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku z § 10 ust. 2 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, w związku z uchwałą Nr IV/118/2007 Naczelnej Rady Aptekarskiej z dnia 14.03.2007 r. w sprawie określenia liczby delegatów z poszczególnych okręgowych izb aptekarskich wybieranych przez okręgowe zjazdy aptekarzy na Krajowy Zjazd Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie wybrał delegatów na Krajowy Zjazd Aptekarzy.

Lista członków Delegatów na Krajowy Zjazd Aptekarzy stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 13 /V/07
w sprawie uchwalenia Regulaminu Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 4 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie uchwała Regulamin Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie.

§ 2

Treść Regulaminu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

UCHWAŁA Nr 14 /V/07
w sprawie wyboru Okręgowej Komisji Rewizyjnej w Krakowie

Działając na zasadzie art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 19.04.1991 r. o izbach aptekarskich (Dz. U. 03.9.108 ze zm.) oraz § 3 ust. 5 w związku z § 10 ust. 2 Regulaminu Okręgowego Zjazdu Aptekarzy, uchwała się co następuje:

§ 1

W wyniku tajnego głosowania, Okręgowy Zjazd Aptekarzy w Krakowie wybrał Komisję Rewizyjną w składzie:

mgr farm. GANCARZ Jolanta
mgr farm. HEROD Ewa
mgr farm. NOWOCIEŃ Barbara
mgr farm. WAJDA Jan

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarze Zjazdu
mgr farm. Maria Baś,
mgr farm. Elżbieta Perek

Przewodniczący Zjazdu
mgr farm. Joanna Machalska

Załączniki do uchwał Okręgowego Zjazdu Aptekarzy z 7-8 grudnia 2007 r.

Załącznik do uchwały Nr 8 /V/07

OKRĘGOWA RADA APTEKARSKA

mgr farm. Maria BAŚ
mgr farm. Joanna BATKO
mgr farm. Bolesław CETNAROWSKI
mgr farm. Luiza CHRZANOWSKA
mgr farm. Ewa CISZEWSKA
dr farm. Leokadia DANEK
mgr farm. Henryk DOMARADZKI
mgr farm. Mirosław GRODEK
mgr farm. Sebastian JANIK
mgr farm. Elżbieta JARKOWSKA
mgr farm. Jerzy JASIŃSKI
mgr farm. Witold JUCHA
mgr farm. Piotr KNAPIK
mgr farm. Halina KRZYSZEK-MAŁECKA
mgr farm. Magdalena KUDRZYCKA
mgr farm. Małgorzata LELITO
mgr farm. Joanna MACHALSKA
mgr farm. Halina MAJCZAK
mgr farm. Kinga OGÓREK
mgr farm. Janina PAWŁOWSKA
mgr farm. Elżbieta RZAŚA-DURAN
mgr farm. Jakub TOKARZ
mgr farm. Tomasz WÓJCICKI
mgr farm. Piotr ZAJĄC
mgr farm. Ewa ŻÓŁTEK

Załącznik do uchwały Nr 12 /V/07

DELEGACI NA KRAJOWY ZJAZD APTEKARZY

mgr farm. Bolesław CETNAROWSKI
dr farm. Leokadia DANEK
mgr farm. Henryk DOMARADZKI
mgr farm. Maria JANIGA
mgr farm. Maria JANKOWSKA
mgr farm. Barbara JĘKOT
mgr farm. Piotr JÓŹWIAKOWSKI
mgr farm. Witold JUCHA
mgr farm. Kazimierz JURA
mgr farm. Ewa KOKOT
mgr farm. Krzysztof KOKOT
mgr farm. Halina KRZYSZEK-MAŁECKA
mgr farm. Maria KUCHARSKA-PITALA
mgr farm. Maryla LECH
mgr farm. Małgorzata LELITO
mgr farm. Joanna MACHALSKA
mgr farm. Teresa NALEZIŃSKA
mgr farm. Maria PAPLA
mgr farm. Janina PAWŁOWSKA
dr farm. Jan RUTOWSKI
mgr farm. Elżbieta RZAŚA-DURAN
mgr farm. Dorota RZEPKA
mgr farm. Jakub TOKARZ
mgr farm. Maria WERESZCZYŃSKA-PAŁYS
mgr farm. Piotr ZAJĄC

INFORMACJE OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ

Posiedzenie rady

17 grudnia 2007 roku odbyło się pierwsze posiedzenie wybranej na V kadencję Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie. Zebranie otworzył i mu przewodniczył prezes ORA mgr farm. Piotr Józwiakowski.

Celem spotkania było ukonstytuowanie się rady. Po dyskusji i głosowaniu wybrano prezydium ORA:

KOMISJA APTEK SZPITALNYCH

mgr farm. Halina Krzystek-Malecka – przewodnicząca

mgr farm. Maria Baś

mgr farm. Witold Jucha

mgr farm. Janina Pawłowska

KOMISJA ds. STWIERDZANIA PRAWA WYKONYWANIA ZAWODU

mgr farm. Maria Baś – przewodnicząca

mgr farm. Elżbieta Jarkowska

mgr farm. Kinga Ogórek

mgr farm. Ewa Żółtek

KOMISJA ds. OPINIOWANIA WNIOSKÓW O UDZIELENIE ZEZWOLENIA I KWALIFIKACJI KIEROWNICZYCH

mgr farm. Joanna Machalska – przewodnicząca

mgr farm. Luiza Chrzanowska

mgr farm. Ewa Ciszewska

mgr farm. Elżbieta Jarkowska
mgr farm. Halina Majczak
mgr farm. Kinga Ogórek
mgr farm. Ewa Panczakiewicz-Pawłęga
mgr farm. Elżbieta Rząsa-Duran
mgr farm. Jakub Tokarz

KOMISJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA

mgr farm. Henryk Domaradzki
mgr farm. Witold Jucha
mgr farm. Małgorzata Lelito

KOMISJA LEGISLACYJNO-EKONOMICZNA

mgr farm. Jerzy Jasiński – przewodniczący
mgr farm. Joanna Batko
mgr farm. Mirosław Grodek
mgr farm. Sebastian Janik
mgr farm. Piotr Knapik
mgr farm. Magdalena Kudrzycka
mgr farm. Tomasz Wójcicki

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH

Obejmuje okres od 15 września 2007 r. do 30 listopada 2007 r.

Dz.U. 07.196.1425 z 24.10.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety.

Dz.U. 07.210.1539 z 14.11.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalizacji oraz uzyskiwania tytułu specjalisty przez farmaceutów.

Dz.U. 07.222.1651 z 28.11.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu leków podstawowych i uzupełniających oraz wysokości odpłatności za leki uzupełniające.

<http://www.lex.com.pl/serwis/du/2007/1651.htm>

Dz.U. 07.222. 1652 z 28.11.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu chorób oraz wykaz leków i wyrobów medycznych, które ze względu na te choroby są przepisywane bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub za częściową odpłatnością.

<http://www.lex.com.pl/serwis/du/2007/1652.htm>

Dz.U. 07.222. 1653 z 28.11.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie ustalenia limitów cen leków i wyrobów medycznych wydawanych świadczeniobiorcom bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub częściową odpłatnością.

<http://www.lex.com.pl/serwis/du/2007/1653.htm>

Dz.U. 07.222. 1654 z 28.11.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu cen urzędowych hurtowych i detalicznych produktów leczniczych i wyrobów medycznych.

<http://www.lex.com.pl/serwis/du/2007/1654.htm>

PRAWNIK RADZI

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego

Od 1 stycznia 2006 r. została wprowadzona w państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy) oraz w Szwajcarii – Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Karta ta jest dokumentem uprawniającym do korzystania ze świadczeń zdrowotnych w czasie pobytu w w/wym. państwach, na zasadach w nich obowiązujących.

Wszystkie Europejskie Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego wydane są według dwóch wzorów:

Na Europejskiej Karcie Ubezpieczenia Zdrowotnego **muszą** znajdować się następujące informacje:

- imię,
- nazwisko,
- data urodzenia,
- PESEL,
- numer identyfikacyjny instytucji, która wydała kartę,
- numer identyfikacyjny karty,
- data ważności kart.

Każde państwo członkowskie wydaje kartę we własnym języku urzędowym, zawierającą ten sam zestaw danych. Należy podkreślić, iż brak jakiegokolwiek informacji na karcie (np. wykropkowanie określonego pola, upływ daty ważności) powoduje, że karta taka jest bezwzględnie nieważna. Mając na uwadze, iż rozmieszczenia pól oraz zestaw informacji jest identyczny dla wszystkich kart wydanych przez państwa członkowskie, łatwo jest ustalić jej ważność poprzez porównanie z będącą w naszym posiadaniu kartą wydaną przez NFZ.

Jeszcze jedna istotna uwaga. Karta wydana przez belgijskie instytucje ubezpieczeniowe z oznaczeniem **E - 111B**, uprawnia wyłącznie do świadczeń szpitalnych. Osoba korzystająca z takiej karty, w przypadku świadczeń innych niż szpitalne powinna być potraktowana jako pacjent prywatny.

mgr Janusz Brol

KALENDARZ

Szanowni Państwo!

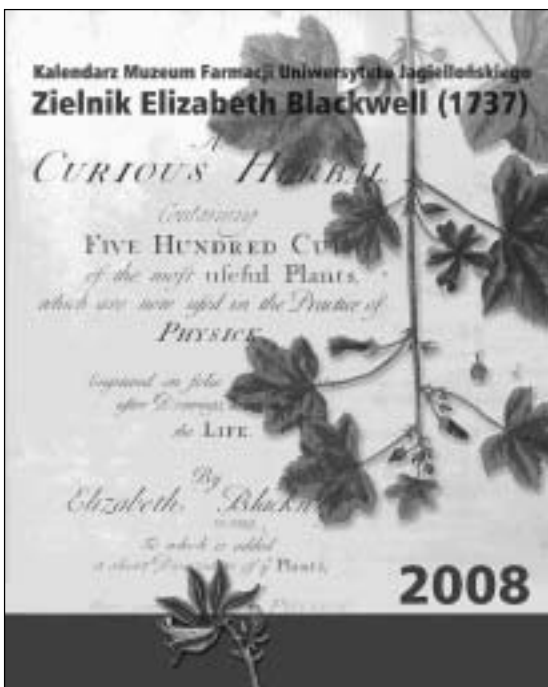
Podobnie jak w poprzednich latach, również w tym roku krakowskie Muzeum Farmacji przygotowało kalendarz ścienny o tematyce związanej z historią farmacji. Tym razem treść kalendarza została poświęcona Zielnikowi Elizabeth Blackwell z 1737 roku.

Kalendarze można zamawiać w sekretariacie Muzeum Farmacji UJ.

Adres pocztowy: ul. Floriańska 25, 31-019 Kraków

Adres e-mail: mf@mp.pl

Tel./fax: 012 422 42 84

APTEKI MAŁOPOLSKI

Historia apteki „Pod Duchem Świętym” w Łącku

Doktor Mieczysław Orłowicz w swoim „Ilustrowanym przewodniku po Galicyi, Bukowinie, Spiszu, Orawie i Śląsku Cieszyńskim”, wydanym w roku 1919 we Lwowie, wspominał o Łącku, jako o miejscu odpoczynku, w którym zatrzymują się kuracjusze podróżujący do Szczawnicy: *W Łącku (...) zarządza się popas; znajduje się tu duży dom zajezdny z restauracją.*

Najbliższe Łącku i najłatwiej dostępne apteki (drogą prowadzącą nad Dunajcem) znajdowały się w Starym Sączu i w Krościenku. Dla osoby potrzebującej natychmiast leków – niezależnie od tego, czy chodziło tu o omdlewającą kuracjuszkę lub chorego mieszkańca Łącka, były to odległości stanowczo zbyt duże. Od roku 1905 dostarczaniem leków zajmował się tutejszy lekarz – doktor Henryk Chwalibóg.

Magister Zygmunt Wilczyński. Zdjęcie ze zbiorów Muzeum Farmacji CM UJ.

W prowadzeniu *domowej apteczki lekarskiej* pomagała mu jego żona – Józefa. Stan taki nie mógł jednak trwać długo. W początkach XX wieku liczba leków gotowych – w przeciwieństwie do dzisiejszych czasów – była bardzo niewielka. Głównym miejscem ich produkcji były laboratoria apteczne. Ponadto działalności domowych apteczek lekarskich ostro sprzeciwiała się Gremia Farmaceutyczne. Ich istnienie było często przyczyną, dla której Gremia występowały do cesarsko-królewskich władz o przyznanie koncesji na założenie stałych aptek, pod kierownictwem magistra farmacji.

Koncesję na prowadzenie apteki w Łącku uzyskał 26 stycznia 1911 roku magister farmacji Zygmunt Wojciech Wilczyński. Na podstawie dokumentów zachowanych w Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego wiadomo, że

urodził się w roku 1857 w podrzeszowskich Hermanowicach, jako syn Antoniego Wilczyńskiego – gospodarza. Świadcstwo tyrocynalne, wydane przez Gremium Aptekarzy Krakowskich, otrzymał 1 października 1878 roku. Następnie w roku 1880 rozpoczął studia farmaceutyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dyplom magistra farmacji otrzymał 15 lipca 1882 roku.

Od 1 października 1887 r. do 1 października roku 1892 dzierżawił aptekę w Dobczycach (razem z apteką „Zdrojową” w Rabce, która była filią apteki w Dobczycach). W tym czasie brał udział w posiedzeniach Gremium Aptekarzy Galicji Zachodniej. Od 18 maja 1905 do 10 stycznia 1910 roku był zatrudniony w nowotarskiej aptece „Pod Orłem”, dzierżawionej przez Augusta Christa. Wówczas to wystąpił do c.k. Namiestnictwa o przyznanie mu koncesji na prowadzenie apteki w Kłanie (w marcu 1910), a następnie w Łącku (w maju 1910).

W „Kronice Farmaceutycznej” z sierpnia 1911 roku znajduje się ciekawy nekrolog Wilczyńskiego. Czytamy w nim: *Mr. Zygmunt Wilczyński zmarł w dniu 18 października w Podgórzu. Zmarły otrzymał na krótki czas przed śmiercią koncesję na aptekę publiczną w Łącku, niestety śmierć nie pozwoliła mu jej wykorzystać.*

Redaktorzy „Kroniki...” mylili się jednak. Koncesja została zatwierdzona, a po śmierci Wilczyńskiego przeszła na własność jego żony Marii, która 25 listopada 1911 roku wydzierżawiła aptekę magistrowi farmacji Karolowi Horitzcy. Ten jednak, podobnie jak i magister Wilczyński... zmarł tuż po objęciu dzierżawy!

Od 1 stycznia 1913 do 1 lipca 1917 roku aptekę w Łącku dzierżawił magister farmacji Adam Lindner. W tym czasie jej pracownikiem był magister farmacji Franciszek Pik – pisarz, tłumacz i poeta. Jego sylwetkę opisano na łamach „Farmacji Krakowskiej” (nr 1/2007, ss. 19-26).

1 lipca 1917 roku dzierżawcą łąckiej apteki został magister farmacji Tomasz Karaś. Urodził się w Gniewczynie 1 stycznia 1885 roku. Po ukończeniu gimnazjum w Jarosławiu, około 1908 roku rozpoczął dwuletnią praktykę aptekarską. Pierwszym miejscem pracy Tomasza Karasia była apteka spadkobierców Juliusza Fijałkowskiego w Mszanie Dolnej, gdzie zatrudniony był od 4 marca do końca września 1910 roku. W czasie pracy w Mszanie Dolnej, 1 lipca 1910 r., Tomasz Karaś zdał egzamin tyrocynalny, na podstawie którego mógł rozpocząć studia

Magister Tomasz Karaś. Początek lat dwudziestych. Zdjęcie ze zbiorów Lucyny Dahlke.

Maria z Małnowiczów Karasiowa. Początek lat dwudziestych. Zdjęcie ze zbiorów Lucyny Dahlke.

farmaceutyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Dyplom magistra farmacji uzyskał 13 lipca 1912 roku i jeszcze w tym samym roku rozpoczął pracę w aptece „Pod Orłem” w Krakowie, a następnie w sławnej Aptece Obwodowej w Nowym Sączu.

Apteka ta należała wówczas do magistra Józefa Nowakowskiego, który na początku I wojny światowej, wobec zbliżających się wojsk rosyjskich, wraz z całą rodziną opuścił Nowy Sącz. Pod jego nieobecność aptekę prowadził Tomasz Karaś. Do Łącka sprowadził Karasia wspomniany wcześniej doktor Henryk Chwalibóg, kolega z czasów studenckich.

W zbiorach wnuczki Tomasza Karasia, pani Lucyny Dahlke, znajduje się *Kontrakt dzierżawy łąckiej apteki*, zawarty przez jej dziadka z wdową po Zygmuncie Wilczyńskim – Marią, zamieszkałą w Podgórzu przy ulicy Kołłątaja 7.

Czytamy w nim: *p. Marya Wilczyńska jako właścicielka apteki w Łącku wypuszcza niniejszem w dzierżawę aptekę tę, względnie przemysł ten aptekarski p. Tomaszowi Karasiowi, a tenże p. Tomasz Karaś bierze od p. Maryi Wilczyńskiej w dzierżawę aptekę publiczną w Łącku, względnie przemysł aptekarski w Łącku, a to na przeciąg lat ośmiu począwszy od dnia 1 lipca 1917 r. do dnia 30 czerwca 1925 r. za czynszem jak w artykule III. umówiono, przyczem jednak wolno dzierżawcy po upływie 4. lat kontrakt dzierżawy rozwiązać za poprzednim jednorocznem wypowiedzeniem skutecznionem listem poleconym.*

Kontrakt gwarantował Tomaszowi Karasiowi prawo pierwokupu i ustalał roczną opłatę za dzierżawę apteki płatną w czterech rocznych ratach. Ponadto, *tytułem kaucyi*, Karaś musiał złożyć określoną sumę w ręce dotychczasowego dzierżawcy – Adama Lindnera, który poniósł znaczne koszty na urządzenie i wyposażenie apteki.

Umowa ustalała także w drobiazgowy sposób warunki, jakie Karaś winien przez osiem lat wypełniać:

P. Tomasz Karaś obowiązuje się przy prowadzeniu apteki przestrzegać ściśle wszelkich przepisów ustawowych i administracyjnych odnośnie do prowadzenia apteki już wyanych i w przyszłości wydać się mających. Za wszelkie przekroczenia i niestosowanie się do ustaw i rozporządzeń jest p. Tomasz Karaś osobiście odpowiedzialny. – Biorący w dzierżawę obowiązany jest dołożyć wszelkich starań, aby apteka w Łącku była pod

każdym względem wzorowo prowadzoną. Za wszelką szkodę, jaka by z winy lub ze zaniedbania p. Tomasza Karasia dla apteki w Łącku lub dla p. Maryi Wilczyńskiej jako właścicielki teje apteki wynikła, jest p. Tomasz Karaś osobiście odpowiedzialny.

Dla najemcy apteki warunki dzierżawy były niezwykle wymagające: p. Tomasz Karaś (...) ponosić będzie (...) wszelkie wydatki z prowadzeniem przemysłu aptekarskiego połączone. Wszelkie podatki, daniny publiczne, krajowe i gminne z prowadzeniem apteki i własnością apteki połączone ponosić będzie dzierżawca z własnych funduszków bez żadnego regresu do wypuszczającej w dzierżawę p. Maryi Wilczyńskiej. Biorący w dzierżawę p. Tomasz Karaś zrzeka się prawa żądania redukcji umówionego czynszu dzierżawnego z jakiegokolwiek bądź tytułu, a wszelkie nadzwyczajne wypadki jako to ogień, wylew wody, trzęsienie ziemi, skutki wojny itp. stanowią wyłącznie ryzyko biorącego w dzierżawę, tak że tenże z powodu tych elementarnych wypadków nie ma prawa domagania się redukcji czynszu dzierżawnego nawet i w tym wypadku, gdyby wskutek tych elementarnych wypadków zaszła niemożność prowadzenia przemysłu aptekarskiego, a to bez względu na to, przez jak długi czas owa niemożność prowadzenia przemysłu aptekarskiego trwać by miała.

Tomasz Karaś okazał się wspaniałym aptekarzem. Wracając do cytowanej powyżej umowy, można powiedzieć, że dołożył wszelkich starań, aby apteka w Łącku była pod każdym względem wzorowo prowadzona. Karaś bardzo szybko stał się powszechnie szanowanym w okolicy, był przystępny, bezkonfliktowy, kulturalny.

Pomimo konieczności składania wysokich opłat Marii Wilczyńskiej, często zdarzało się, że Karaś zapominał o twardych regułach rządzących kapitalistycznym światem i leki wydawał swym pacjentom za darmo. Jeżeli zaś pacjentów nie było stać na wizytę u lekarza – sam diagnozował i przepisywał skuteczne specyfiki.

Pieniądzy musiało też wystarczyć nie tylko dla najbliższych mu – żony i dwóch córek Marii i Ireny – ale i dla dalszej rodziny, którą Karaś wspierał finansowo.

12 grudnia 1923 roku zmarła pierwsza żona Tomasza Karasia – Maria. Drugą żoną została Stanisława z Petulskich Piasecka, urodzona w Krakowie 24 kwietnia 1878 roku.

Łącka apteka nie przynosiła rodzinie Karasiów zbyt dużych dochodów, zapewniała jednak spokojne, ustabilizowane życie. Zapewne dlatego magister Karaś zdecydował się po upływie ośmioletniego terminu dzierżawy na jej kupno. „Kontrakt kupna-sprzedaży” łąckiej apteki, datowany na 26 lutego 1925 roku, znajduje się w posiadaniu wnuczki magistrza Karasia – pani Lucyny Dahlke.

Dom rodziny Karasiów w Łącku wraz z apteką. Zdjęcie ze zbiorów Lucyny Dahlke.

Ze względu na specyficzną formę tego dokumentu, warto przytoczyć kilka jego fragmentów:

P. Marja Wilczyńska, jako wdowa po śp. Zygmuncie 2 im. Wilczyńskim na zasadzie udzielonej mu koncesji z dnia 25 stycznia 1911 roku (...) uprawniona do prowadzenia w Łącku koło Starego Sącza koncesjonowanej apteki sprzedaje aktem tym wspomnianą wyżej aptekę w Łącku wraz ze wszelkiem urządzeniem i zapasem materiałów, objętych w spisie inwentarza P. Tomaszowi Karasiowi na jego wyłączną własność. (...) Równocześnie z podpisaniem tego aktu składa P. Marja Wilczyńska deklarację notarialnie legalizowaną, że zrzeka się przysługującej jej dotąd koncesji prowadzenia apteki publicznej w Łącku li tylko na korzyść p. Tomasza Karasia. (...)

Ponadto tytułem dalszej względnie reszty ceny kupna niemniej tytułem zrzeczenia się koncesji przez P. Sprzedającą na rzecz p. kupującego zobowiązuje się P. Tomasz Karas imieniem własnym oraz imieniem swoich spadkobierców (...) wypłacać P. Marji Wilczyńskiej w miejscu jej zamieszkania tytułem renty dożywotniej gotówką (...) w pierwszej dekadzie każdego miesiąca.

Decydując się na kupno apteki Tomasz Karas postanowił wybudować przy łąckim rynku dom i przenieść do niego także apteczny lokal. Budynek ten zachował się po dziś dzień, a na kominie uważny przechodzień dostrzeże datę wybudowania – rok 1925. Centralne położenie apteki i domu Karasiów sprawiło, że miejsce to stało się niezwykle ważnym punktem dla Łącka i jego mieszkańców. Z widocznego na reprodukowanym zdjęciu balkoniku przedstawiciele władz lokalnych przemawiali podczas uroczystości państwowych, a na niewielkim placu przed apteką gromadziły się wówczas tłumy słuchających.

Magister Tomasz Karas z drugą żoną Stanisławą około 1940 roku. Zdjęcie ze zbiorów Lucyny Dahlke.

W domu aptekarza przyjmowano znamienitych gości, którzy odwiedzali Łącko, m. in. biskupa diecezji tarnowskiej. Spotykała się tu także miejscowa inteligencja, częstym gościem był ksiądz dziekan Józef Put. Gości częstowano wspianiałymi nalewkami, z których wyrobu słynął Tomasz Karas. On sam był zawsze zapraszany na wszelkie łąckie uroczystości, jako jeden z najbardziej szanowanych obywateli. Należał także do organizacji społecznych i charytatywnych, np. do Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Przejęcie łąckiej apteki na własność Tomasz Karasia nie wpłynęło na sposób jej funk-

cjonowania, nadal prowadzona była wzorowo. Łącki aptekarz słynął z wyrobu wspólnych leków dermatologicznych. Nie poprzestawał na zdobytej na studiach wiedzy i ciągle się doksztcał, studiując książki i czasopisma naukowe. Na marginesach książek notował uwagi, dotyczące możliwości ulepszenia opisanych w tekście leków lub sposobów ich wykonywania. Na zapleczu apteki znajdowało się małe laboratorium, w którym – jak mawiano w rodzinie – *magister Karaś eksperymentował i otrzymywał nowe leki*.

Wnętrze apteki było urządzone niezwykle starannie. Po poprzednich dzierżawcach pozostały charakterystyczne zielone naczynia apteczne. Taki sam kolor miały również uchwyty w szufladach. Uwagę zwracały także: marmurowa lada, zegar ścienny oraz lustro.

Na firmowych odpisach recept, pudełeczkach i torebkach widniał nadruk „Apteka pod Duchem Świętym. Tomasz Karaś”.

Pomimo kupna apteki oraz zrzeczenia się przez Marię Wilczyńską koncesji, okazało się, że wskutek „braków formalnych” Tomasz Karaś nie był właścicielem „samoistnej koncesji na prowadzenie apteki publicznej w Łącku”. Stało się to powodem wystąpienia Tomasza Karasia do „Wysokiego Województwa w Krakowie” o pomyślne rozpatrzenie prośby o nadanie mu samoistnej koncesji.

W odpowiedzi wojewoda krakowski dr Kwaśniewski pisał: *Po wysłuchaniu reprezentacji zawodowych (...) udzielam Panu na prośbę z dnia 30. X. 1933 r. koncesji na samoistne prowadzenie apteki publicznej w Łącku, której urządzenie i zapasy nabył Pan od dotychczasowej właścicielki Marji Wilczyńskiej (...). Formalny dekret koncesyjny zostanie Panu wydany po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji i po złożeniu przez Pana w terminie czterotygodniowym opłaty za udzielenie koncesji (...). Prawomocną „Koncesję na samodzielne prowadzenie apteki publicznej w Łącku” magister farmacji Tomasz Karaś otrzymał od wojewody 9 kwietnia 1934 roku. W aptecce Karaś pracował sam, pomagała mu jedynie córka – Irena.*

W zbiorach rodzinnych, przechowywanych przez wnuczkę Tomasza Karasia, zachowało się wiele interesujących dokumentów, związanych z łącką apteką. Kilka z nich zacytowano powyżej. Bardzo interesująca jest także „Księga środków odurzających”, datowana na rok 1931. Karaś wyszczególnił w niej rozchód leków o działaniu nasennym, narkotycznym i przeciwbólowym, podając datę wydania specyfiku, imię i nazwisko zapisującego lekarza, nazwę firmy lub hurtowni, z której lek otrzymano, ekspediowaną ilość oraz imię i nazwisko osoby, dla której lek był sporządzony.

Na kolejnych stronach znajdujemy ściśle rozliczenia substancji i preparatów, jak: kropli Inoziemcowa, Pantoponu w postaci ampułek, Tinctura opii simplex, ampułek z Morphinum muriaticum do zastrzyków, chlorowodorku kokainy, wyciągu z kopy indyjskich, wyciągu wodnego ze stężałego soku mlecznego maku lekarskiego (opium), chlorowodorku heroiny, chlorowodorku morfiny.

Spokojna egzystencja Łącka zakończyła się 1 września 1939 roku. Tomasz Karaś był jednym z nielicznych mieszkańców, którzy nie opuścili Łącka na wieść

o zbliżających się oddziałach niemieckich. Po wkroczeniu wojsk hitlerowskich został aresztowany i ciężko pobity, na skutek czego odezwała się choroba nerek. Mimo to, jako jeden z pierwszych mieszkańców Łącka, bo już jesienią 1939 roku, został członkiem organizacji podziemnych.

Aleksander Marczyński w swych pracach dotyczących służby zdrowia w oddziałach małopolskiej partyzantki, podaje, że z łąckiej apteki pochodziły leki i środki opatrunkowe, z których korzystano w punkcie sanitarnym, znajdującym się w domu Heleny Sobolewskiej. Punkt ten służył pomocą żołnierzom rozbitego we wrześniu 1939 r. Wojska Polskiego, udającym się przez Słowację i Węgry do Armii Polskiej, organizowanej we Francji. Niestety - 14 lutego 1940 roku Tomasz Karaś zmarł. W jego pogrzebie, pomimo przejmującego, 40-stopniowego mrozu, uczestniczyli wyrażając hołd setki mieszkańców Łącka. Przybyli także dawni pacjenci z dalszych rejonów, m.in. z Ochotnicy. Po jego śmierci właścicielką apteki została żona Stanisława Karasiowa.

Na początku roku 1940 apteką przez kilka miesięcy kierował Stanisław Wójtowicz, absolwent studiów farmaceutycznych we Lwowie z roku 1924, w latach trzydziestych właściciel apteki pod „Świętą Teresą” we Lwowie. Po jego wyjeździe kolejnym kierownikiem został Karol Libelt, który do Łącka przyjechał z żoną.

Karol Libelt urodził się 3 listopada 1876 roku w Czeszewie pod Wągrowcem. Imię otrzymał po swym dziadku: wybitnym polskim filozofie, estetyku i działaczku społecznym Karolu Libelcie (1807-1875).

Po ukończeniu Gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu, wstąpił na studia farmaceutyczne w Kilonii i w roku 1905 otrzymał tytuł magistra farmacji. Początkowo pracował w Toruniu, swe losy miał jednak związać z Kościanem: *Na 6. VIII. 1919 r. ogłosił podówczas jeszcze prezes rejencyjny Rzpłitej konkurs na założenie drugiej apteki w Kościanie i udzielił koncesji aptekarzowi Karolowi Libeltowi. Apteka uruchomiona została 15. IX. 1920 r.* (cyt. za L. Kostrzeński: „Materjały do historii aptek Wielkopolskich”. Tom 1. Warszawa 1929). Apteka przy ul. Poznańskiej otrzymała nazwę „Pod Aniołem”.

W roku 1939, po wkroczeniu do Kościana wojsk hitlerowskich, Karol Libelt został aresztowany i uwięziony jako zakładnik. Po zwolnieniu wysiedlono go z Kościana, a aptekę „Pod Aniołem” przekazano w zarząd komisaryczny Niemca - Borysa Kericka.

Nie wiadomo w jaki sposób Libelt skontaktował się ze Stanisławą Karasiową i jak trafił do Łącka, wiemy natomiast, że odegrał tu doniosłą rolę i pozostaje nadal we wdzięcznej pamięci najstarszych mieszkańców.

Jak już wspomniano, do Łącka Karol Libelt przybył wraz z żoną Ludwiką (ur. 31 lipca 1888, zm. 5 marca 1965), która choć nie była farmaceutką, pomagała mężowi w prowadzeniu apteki. Libeltowie byli małżeństwem bezdzietnym.

Jedną z najstarszych mieszanek Łącka, pani Maria Urbaniec, doskonale pamięta Karola Libelta. W Łącku był postacią powszechnie szanowaną i lubianą; zawsze dowcipny, wesoły, bardzo szybko wrósł w życie towarzyskie miasta. Pozosta-

Magister Karol Libelt przed łącką apteką. Na zdjęciu widoczne rozbite szyby, po gradobiciu z dnia 11 lipca 1942 roku. Zdjęcie ze zbiorów Towarzystwa Miłośników Ziemi Łąckiej.

wał w bardzo bliskich kontaktach z miejscową inteligencją: księdzem i wójtem, z którymi spotykał się zwykle w Domu Parafialnym. Bywał także w domu matki pani Marii Urbaniec – Heleny Sobolewskiej. Ścisłe współpracował z doktorem Franciszkiem Lubasiem, łączyły ich bliskie i przyjacielskie kontakty. Pani Maria Urbaniec zapamiętała wnętrze łąckiej apteki z czasów okupacji. Oprócz charakterystycznych, wspomnianych wcześniej zielonych naczyń aptecznych, w izbie ekspedycyjnej znajdował się duży kaflowy piec oraz zegar, a podłoga wyłożona była kamiennymi płytkami.

Pracę Libelta w łąckiej aptece potwierdza „Spis aptekarzy Generalnego Gubernatorstwa”, wydany przez Izbę Aptekarską w Krakowie w roku 1942. Karol Libelt zmarł w Łącku 5 stycznia 1945 roku. Jego prochy zostały przeniesione do Kościoła 20 listopada 1946.

Po śmierci Tomasza Karasia, jego zadania w konspiracji przejęła rodzina. Na strychu domu mieszczącego aptekę, Stanisława Karasiowa przygotowywała dla żołnierzy Armii Krajowej leki i materiały opatrunkowe. Pomagała jej w tym starsza córka Irena, która nadal była zatrudniona jako pomoc apteczna.

Leki przeznaczone były dla żołnierzy oddziałów partyzanckich walczących w rejonie Szczawy, Kamienicy i Tymbarku. Dostarczali je członkowie rodziny Karasiów. Tej niebezpiecznej funkcji kuriera podejmował się także mąż młodszej córki Tomasza Karasia – Marii, Wilhelm Popiołek, używający w czasie okupacji imienia Stanisław, zamordowany przez Niemców w 1943 roku.

Potępienie i oburzenie w Łącku wywołał napad na aptekę, dokonany przez nieznaną bandę, której członkowie twierdzili, iż są z oddziału partyzanckiego. Skradziono wtedy leki, pieniądze i rzeczy osobiste.

Czas po wojnie okazał się dla rodziny Karasiów nie mniej tragiczny. Na prywatną aptekę, należącą do Stanisławy Karasiowej, władze PRL nałożyły wysokie podatki, celem wyniszczenia finansowego właścicielki. Po upaństwowieniu apteki w styczniu 1951 roku, Karasiowie pozostali bez środków do życia, brakowało im nawet na jedzenie. Przejmując bowiem aptekę, przedstawiciele władzy ludowej zabrali także wszystkie pieniądze. Jednocześnie rodzinę Karasiów wyrzucono z ich mieszkania. Pozostawiono im jedynie ciasne poddasze, nie posiadające kuchni.

Na szczęście z pomocą przyszli mieszkańcy Łącka, m.in. Józefa Duda, Antonina Łagosz, Franciszek Franczyk, ksiądz dziekan Józef Put, Helena Sobolewska, Michalina i Antoni Kurzejowie.

Stanisławie Karasiowej udało się uzyskać pracę nauczycielki w miejscowej szkole. Zmarła 20 marca 1956 roku.

Pierwszą po wojnie kierowniczką łąckiej apteki została, wedle wspomnień pani Lucyny Dahlke, magister farmacji Józefa Łuczkiwicz. Jej następczyniami były kolejno magister Maria Witoszyńska (z domu Hnatyszczak), absolwentka studiów farmaceutycznych we Lwowie z roku 1923 i magister Alicja Biesaga.

Na koniec warto dodać, że piękne meble z łąckiej apteki można obecnie oglądać w tamtejszej drogerii i rozlewni perfum, należące do pani Joanny Strączek, położonej tuż przy rynku. Unikalne meble zostały pieczołowicie odnowione. Po dziś dzień zachowały się emaliowane tabliczki z nazwami surowców ziołowych, m.in. semen Strophanti (nasiona strofantusa), radix Jalapae (korzeń wilca), folium Hyoscyami (liść lulka czarnego), folium Belladonnae (liść pokrzyku), semen Colchici (nasienie zimowitu).

Za wspomnienia i udostępnienie cennych materiałów archiwalnych chciałbym serdecznie podziękować wnuczce magistra Tomasza Karasia – pani Lucynie Dahlke. Dziękuję państwu Barbarze i Michałowi Maruszewskim z Kościana za przekazanie materiałów związanych z postacią Karola Libelta. Z dużą pomocą przyszli także mieszkańcy Łącka – panie Jadwiga Jastrzębska, Maria Stanis, Joanna Strączek i Maria Urbaniec.

Piśmiennictwo u autora

Mgr farm. Maciej Bilek

Z DAWNEJ APTEKI

MOSCHUS – piżmo, otrzymywane z gruczołów piżmowca właściwego (*Moschus moschiferus*) z rodziny jeleniowatych. Piżmo ma postać brunatnej, połykującej masy zawierającej około 2 proc. olejku piżmowego, któremu zawdzięcza charakterystyczny zapach. Jest to środek silnie pobudzający i podniecający.

AMBRA – substancja o konsystencji wosku pozyskiwana z wieloryba, potfiszka (*Physeter macrocephalus*) zwanego kaszalotem. Z uwagi na jej działanie rozkurczowe była cenionym środkiem w leczeniu nerwicy i astmy.

Zarówno piżmo, jak i ambra należały do bardzo drogich surowców. Do dziś są one używane w przemyśle perfumeryjnym jako utrwalacze zapachów, ale coraz częściej zastępuje się je związkami syntetycznymi.

Naczynia majolikowe, Holandia, XIX w. Zbiory krakowskiego Muzeum Farmacji.

Iwona Dymarczyk

W ten niezwykły czas
skupieniu i ciszy
gdy w skupieniu i ciszy

wyczekiwania na wigilijną gwiazdę

w powietrzu wszystko pachnie
spokojem i szczęściem
spokojem i szczęściem

zaczarowani magią Świąt

dzielimy się z Państwem

radością świątecznej atmosfery
radością świątecznej atmosfery
i Nowego Roku 2008.

Zespół Pracowników Medicare Sp. z o.o.

